

Zbiór Orzeczeń

WYROK TRYBUNAŁU (piąta izba)

z dnia 21 listopada 2024 r.*

Odesłanie prejudycjalne – Środowisko naturalne – Rozporządzenie (UE) nr 995/2010 – Obowiązki podmiotów, które wprowadzają do obrotu drewno i produkty z drewna – Artykuł 2 lit. a)–c) – Pojęcia „drewna i produktów z drewna”, „wprowadzania do obrotu” i „podmiotu”

W sprawie C-370/23

mającej za przedmiot wniosek o wydanie, na podstawie art. 267 TFUE, orzeczenia w trybie prejudycjalnym, złożony przez Najvyšší správny súd Slovenskej republiky (najwyższy sąd administracyjny Republiki Słowackiej) postanowieniem z dnia 26 kwietnia 2023 r., które wpłynęło do Trybunału w dniu 13 czerwca 2023 r., w postępowaniu:

Mesto Rimavská Sobota

przeciwko

Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky,

TRYBUNAŁ (piąta izba),

w składzie: I. Jarukaitis, prezes czwartej izby, pełniący obowiązki prezesa piątej izby, D. Gratsias (sprawozdawca) i E. Regan, sędziowie,

rzecznik generalny: T. Ćapeta,

sekretarz: S. Spyropoulos, administratorka,

uwzględniając pisemny etap postępowania i po przeprowadzeniu rozprawy w dniu 15 maja 2024 r.,

rozważywszy uwagi, które przedstawili:

- w imieniu rządu słowackiego – E.V. Larišová, w charakterze pełnomocnika,
- w imieniu rządu węgierskiego – M.Z. Fehér oraz R. Kissné Berta, w charakterze pełnomocników,
- w imieniu Komisji Europejskiej – A. Tokár oraz C. Valero, w charakterze pełnomocników,

* Język postępowania: słowacki.

po zapoznaniu się z opinią rzecznika generalnego na posiedzeniu w dniu 4 lipca 2024 r.,
wydaje następujący

Wyrok

- 1 Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym dotyczy wykładni art. 2 lit. b) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 995/2010 z dnia 20 października 2010 r. ustanawiającego obowiązki podmiotów wprowadzających do obrotu drewno i produkty z drewna (Dz.U. 2010, L 295, s. 23).
- 2 Wniosek ten został złożony w ramach sporu pomiędzy Mesto Rimavská Sobota (miastem Rimavská Sobota, Słowacja) a Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka (ministerstwem rolnictwa i rozwoju wsi, Słowacja, zwanym dalej „ministerstwem rolnictwa”) w przedmiocie zgodności z prawem grzywny nałożonej na to miasto ze względu na to, że nie wprowadziło ono systemu zasad należytej staranności w rozumieniu art. 4 ust. 2 i art. 6 rozporządzenia nr 995/2010.

Ramy prawne

Prawo Unii

- 3 Motyw 31 rozporządzenia nr 995/2010 ma następujące brzmienie:
„Ponieważ cel niniejszego rozporządzenia, a mianowicie wspieranie walki z nielegalnym pozyskiwaniem drewna i związanym z nim handlem, nie może zostać osiągnięty indywidualnie przez państwa członkowskie, natomiast ze względu na jego rozmiary możliwe jest lepsze jego osiągnięcie na poziomie Unii, Unia może podjąć działania zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 [TUE]. [...]”.
- 4 Artykuł 1 tego rozporządzenia, zatytułowany „Przedmiot”, przewiduje:
„Niniejsze rozporządzenie ustanawia obowiązki podmiotów wprowadzających drewno i produkty z drewna po raz pierwszy do obrotu na rynku wewnętrznym, a także obowiązki podmiotów handlowych”.
- 5 Artykuł 2 wspomnianego rozporządzenia, zatytułowany „Definicje”, stanowi:
„Do celów niniejszego rozporządzenia stosuje się następujące definicje:
a) »drewno i produkty z drewna« oznaczają drewno i produkty z drewna określone w załączniku, z wyjątkiem produktów z drewna lub części składowych takich produktów wytworzonych z drewna lub z produktów z drewna, których cykl życia zakończył się i w innym przypadku zostałyby one usunięte jako odpady, jak określono w art. 3 [pkt] 1 dyrektywy 2008/98/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie odpadów [Dz.U. 2008, L 312, s. 3];

b) »wprowadzanie do obrotu« oznacza dostarczenie odpłatnie lub nieodpłatnie – dowolnym sposobem i niezależnie od stosowanej techniki sprzedaży – drewna lub produktów z drewna po raz pierwszy na rynek wewnętrzny do celów dystrybucji lub wykorzystania w ramach działalności handlowej. Termin ten obejmuje także dostawę przy zastosowaniu środków porozumiewania się na odległość określonych w dyrektywie 97/7/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 maja 1997 r. w sprawie ochrony konsumentów w przypadku umów zawieranych na odległość [Dz.U. 1997, L 144, s. 19]. Dostarczanie na rynek wewnętrzny produktów z drewna wytworzonych z drewna lub produktów z drewna już wprowadzonych do obrotu na rynku wewnętrznym nie stanowi »wprowadzania do obrotu«;

c) »podmiot« oznacza każdą osobę fizyczną lub prawną, która wprowadza drewno lub produkty z drewna do obrotu;

[...]

f) »legalnie pozyskane« oznacza pozyskane zgodnie z mającym zastosowanie ustawodawstwem kraju pozyskania;

g) »nielegalnie pozyskane« oznacza pozyskane z naruszeniem mającego zastosowanie ustawodawstwa kraju pozyskania;

h) »mające zastosowanie ustawodawstwo« oznacza ustawodawstwo obowiązujące w kraju pozyskania i dotyczące następujących zagadnień:

– praw do pozyskiwania drewna w prawnie wytyczonych granicach,

[...]

– praw stron trzecich dotyczących użytkowania i posiadania, na które wpływa pozyskiwanie drewna, [...]

[...]”.

6 Artykuł 4 tego rozporządzenia, zatytułowany »Obowiązki podmiotów», przewiduje:

„1. Wprowadzanie do obrotu nielegalnie pozyskanego drewna lub produktów pochodzących z takiego drewna jest zabronione.

2. Podmioty postępują z należytą starannością, wprowadzając do obrotu drewno lub produkty z drewna. W tym celu stosują one zestaw procedur i środków zwany dalej »systemem zasad należytej staranności«, określony w art. 6.

3. Każdy podmiot utrzymuje i regularnie ocenia stosowany przez siebie system zasad należytej staranności [...].”.

- 7 Artykuł 6 rozporządzenia nr 995/2010, zatytułowany „System zasad należytej staranności”, stanowi w ust. 1:

„System zasad należytej staranności, o którym mowa w art. 4 ust. 2, obejmuje następujące elementy:

- a) środki i procedury zapewniające dostęp do następujących informacji dotyczących dostarczania przez dany podmiot drewna lub produktów z drewna wprowadzanych do obrotu:
- opis, w tym nazwa handlowa i rodzaj produktu, jak również nazwa zwyczajowa gatunków drzew oraz, w stosownych przypadkach, pełna nazwa naukowa,
 - kraj pozyskania oraz, w stosownych przypadkach:
 - (i) region pozyskania drewna w danym kraju; i
 - (ii) zezwolenie na pozyskanie,
 - ilość (objętość, waga lub liczba jednostek),
 - nazwa i adres dostawcy dostarczającego drewno podmiotowi,
 - nazwa i adres podmiotu handlowego, któremu dostarczono drewno i produkty z drewna,
 - dokumenty lub inne informacje potwierdzające, że drewno to i produkty z drewna spełniają wymogi mającego zastosowanie ustawodawstwa;
- b) procedury oceny ryzyka umożliwiające podmiotowi analizę i ocenę, czy istnieje ryzyko, że nielegalnie pozyskane drewno lub produkty pochodzące z takiego drewna zostaną wprowadzone do obrotu.

W takich procedurach uwzględnia się informacje wymienione w lit. a), oraz odpowiednie kryteria oceny ryzyka, w tym:

- zapewnienie zgodności z mającym zastosowanie ustawodawstwem, co może obejmować certyfikację lub systemy zweryfikowane przez strony trzecie dotyczące zgodności z mającym zastosowanie ustawodawstwem,
- powszechność nielegalnego pozyskiwania poszczególnych gatunków drzew,
- powszechność nielegalnego pozyskiwania lub nielegalnych praktyk w kraju pozyskania lub regionie pozyskania drewna w danym kraju, w tym analizę powszechności konfliktu zbrojnego,
- sankcje nałożone przez Radę Bezpieczeństwa ONZ lub Radę Unii Europejskiej w odniesieniu do zakazu przywozu i wywozu drewna,
- złożoność łańcucha dostaw drewna i produktów z drewna;

- c) z wyjątkiem sytuacji, w których ryzyko określone w trakcie procedur oceny ryzyka, o których mowa w lit. b), jest nieistotne, procedury ograniczania ryzyka obejmują zestaw odpowiednich i proporcjonalnych środków i procedur, mające na celu skuteczne zminimalizowanie tego ryzyka i mogą dotyczyć konieczności przekazania dodatkowych informacji lub dokumentów lub poddania weryfikacji przez stronę trzecią”.
- 8 Artykuł 19 tego rozporządzenia, zatytułowany „Sankcje”, stanowi w ust. 1:
- „Państwa członkowskie określają zasady dotyczące sankcji mających zastosowanie w przypadku naruszenia przepisów niniejszego rozporządzenia i podejmują wszelkie środki niezbędne do ich wdrożenia”.
- 9 Załącznik do tego rozporządzenia, zatytułowany „Drewno i produkty z drewna, do których stosuje się niniejsze rozporządzenie, sklasyfikowane w Nomenklaturze scalonej określonej w załączniku I do rozporządzenia Rady (EWG) nr 2658/87 [z dnia 23 lipca 1987 r. w sprawie nomenklatury taryfowej i statystycznej oraz w sprawie Wspólnej taryfy celnej (Dz.U. 1987, L 256, s. 1)]”, zawiera następujące pozycje:
- „– 4401 Drewno opałowe w postaci kłód, szczap, gałęzi, wiązek chrustu lub w podobnych postaciach; drewno w postaci wiórów lub kawałków; trociny, drewno odpadowe i ścinki drewniane, nawet aglomerowane w kłody, brykiety, granulki lub w podobne formy
- 4403 Drewno surowe, nawet pozbawione kory lub bieli, lub zgrubnie obrobione
- [...]”.

Prawo słowackie

- 10 Jak wynika z § 1 ust. 1 lit. a) zákon č. 113/2018 Z. z. o uvádzaní dreva a výrobkov z dreva na vnútorný trh a o zmene a doplnení zákona č. 280/2017 Z. z. o poskytovaní podpory a dotácie v pôdohospodárstve a rozvoji vidieka a o zmene zákona č. 292/2014 Z. z. o príspevku poskytovanom z európskych štrukturálnych a investičných fondov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ustawy nr 113/2018 o wprowadzaniu drewna i produktów z drewna na rynek wewnętrzny i o zmianie i uzupełnieniu ustawy nr 280/2017 o udzielaniu wsparcia i dotacji na rzecz rolnictwa i rozwoju obszarów wiejskich oraz o zmianie ustawy nr 292/2014 o dofinansowaniu udzielanym z europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych oraz o zmianie i uzupełnieniu niektórych ustaw, ze zmianami) z dnia 14 marca 2018 r. (nr 113/2018 Z. z.), w brzmieniu mającym zastosowanie do sporu w postępowaniu głównym (zwanej dalej „ustawą o drewnie”), reguluje prawa i obowiązki podmiotów wprowadzających do obrotu drewno i produkty z drewna.
- 11 Paragraf 4 ustawy o drewnie stanowi:
- „1. Podmiot wprowadzający drewno i produkty z drewna na rynek wewnętrzny jest zobowiązany do stosowania systemu zasad należytej staranności [...]. System zasad należytej staranności sporządza się w postaci papierowej lub elektronicznej przed wprowadzeniem drewna i produktów z drewna na rynek wewnętrzny.
2. Podmiot jest zobowiązany do prowadzenia i regularnego podsumowywania systemu zasad należytej staranności [...].

3. Podmiot, który wprowadza do obrotu na rynku wewnętrznym drewno i produkty z drewna pochodzące z drzew lub krzewów pozyskanych na terytorium Republiki Słowackiej i jest właścicielem, administratorem lub zarządcą lasu [...], jest również zobowiązany do umieszczenia w systemie zasad należytej staranności informacji, dokumentów i rejestrów przewidzianych w przepisach szczególnych, a także informacji dotyczących procesu pozyskiwania drewna, przeładunku drewna i produktów z drewna, transportu i wprowadzania do obrotu na rynku wewnętrznym drewna i produktów z drewna i dotyczących ich dokumentów.

[...]”.

- 12 Zgodnie z § 17 ust. 1 lit. c) ustawy o drewnie podmiot dopuszcza się wykroczenia administracyjnego, jeżeli „nie prowadzi systemu zasad należytej staranności ani nie utrzymuje regularnie i nie przeprowadza oceny systemu zasad należytej staranności, o którym mowa w § 4 ust. 1, 2, 3 lub 5 [tej ustawy] [...]”. Paragraf 17 ust. 5 lit. b) tej ustawy przewiduje, że „organ odpowiedzialny za kontrolę nakłada za [...] wykroczenie administracyjne, o którym mowa w ust. 1 lit. [...] c) [...], grzywnę w wysokości od 2000 do 10 000 [EUR] [...]”.

Postępowanie główne i pytanie prejudycjalne

- 13 Decyzją z dnia 10 kwietnia 2019 r. Slovenská lesnícko – drevárska inšpekcia (słowacka inspekcja lasów i przemysłu leśnego) nałożyła na miasto Rimavská Sobota grzywnę w wysokości 2000 EUR na podstawie § 17 ust. 5 ustawy o drewnie ze względu na to, że jako podmiot w rozumieniu art. 2 lit. c) rozporządzenia nr 995/2010 nie wprowadziło ono systemu zasad należytej staranności w rozumieniu § 4 ust. 1–3 ustawy o drewnie. Decyzja ta została utrzymana w mocy decyzją ministerstwa rolnictwa z dnia 25 czerwca 2019 r.
- 14 Miasto Rimavská Sobota wniosło skargę na tę ostatnią decyzję, która została oddalona wyrokiem Krajský súd v Banskej Bystrici (sądu okręgowego w Bańskiej Bystrzycy, Słowacja). Miasto Rimavská Sobota wniosło skargę kasacyjną od tego wyroku do Najvyšší správny súd Slovenskej republiky (najwyższego sądu administracyjnego Republiki Słowackiej) – sądu odsyłającego.
- 15 Według sądu odsyłającego miasto Rimavská Sobota sprzedawało drewno, ograniczając się do wskazania nabywcom drzew, które miały zostać pozyskane, lub gruntów przeznaczonych do takiego pozyskania, które było dokonywane przez samych nabywców pod nadzorem pracowników komunalnych.
- 16 Strony w postępowaniu głównym nie zgadzają się co do tego, czy miasto Rimavská Sobota jest „podmiotem” w rozumieniu art. 2 lit. c) rozporządzenia nr 995/2010. Wspomniane miasto uważa, że kwalifikacja ta nie ma do niego zastosowania, ponieważ nie sprzedawało ono już pozyskanego drewna, lecz prawo do pozyskania drewna na pniu.
- 17 Ministerstwo rolnictwa utrzymuje natomiast, że ponieważ miasto Rimavská Sobota „[wprowadziło] do obrotu” drewno w rozumieniu art. 2 lit. b) rozporządzenia nr 995/2010, jest ono „podmiotem” w rozumieniu art. 2 lit. c) tego rozporządzenia, a zatem jest zobowiązane dochować obowiązków przewidzianych w jego art. 4 ust. 2. Zgodnie z informacjami przekazanymi przez sąd odsyłający ministerstwo rolnictwa opiera się na okoliczności, że miasto Rimavská Sobota sprzedawało bezpośrednio drewno, które nabywcy mieli sami pozyskać i przetransportować, nie przenosząc jednak na nich prawa do pozyskania i do zarządzania częścią danego lasu. Zdaniem ministerstwa rolnictwa jedynie w przypadku takiego przeniesienia nabywcy

mogliby zostać uznani za „zarządców lasu” w rozumieniu właściwych przepisów prawa słowackiego i tym samym dysponowaliby informacjami niezbędnymi do wprowadzenia systemu zasad należytej staranności, jak tego wymaga art. 4 ust. 2 wspomnianego rozporządzenia.

- 18 Sąd odsyłający uważa, że w zawisłej przed nim sprawie pojawia się pytanie o wykładnię pojęć „wprowadzenia do obrotu” i „podmiotu” w rozumieniu art. 2 lit. b) i c) rozporządzenia nr 995/2010.
- 19 W tych okolicznościach Najvyšší správny súd Slovenskej republiky (najwyższy sąd administracyjny Republiki Słowackiej) postanowił zawiesić postępowanie i zwrócić się do Trybunału z następującym pytaniem prejudycjalnym:

„Czy art. 2 lit. b) rozporządzenia nr 995/2010 należy interpretować w ten sposób, że wprowadzaniem drewna do obrotu jest również odpłatna sprzedaż drewna surowego albo opałowego w rozumieniu załącznika do tego rozporządzenia, jeżeli zgodnie z umową pozyskaniem drewna zajmuje się kupujący na podstawie wytycznych sprzedawcy i pod jego nadzorem?”.

W przedmiocie dopuszczalności

- 20 Rząd słowacki uważa, że wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym jest niedopuszczalny, ponieważ w formie, w jakiej został sformułowany, postawione pytanie wymaga od Trybunału zastosowania rozporządzenia nr 995/2010 do okoliczności faktycznych sprawy w postępowaniu głównym.
- 21 W tym względzie należy przypomnieć, że w ramach postępowania, o którym mowa w art. 267 TFUE, opartego na wyraźnym rozdziale zadań sądów krajowych i Trybunału, ocena stanu faktycznego sprawy oraz wykładnia i zastosowanie prawa krajowego należą wyłącznie do sądu krajowego. Do Trybunału należy natomiast dostarczenie sądowi krajowemu, który zwrócił się do niego z odesłaniem prejudycjalnym, elementów wykładni prawa Unii, które mogą okazać się niezbędne dla rozstrzygnięcia sporu w postępowaniu głównym, przy uwzględnieniu wskazówek zawartych w postanowieniu odsyłającym dotyczących prawa krajowego znajdującego zastosowanie w tym sporze oraz okoliczności faktycznych charakteryzujących ten spór (zob. podobnie wyrok z dnia 21 grudnia 2021 r., Euro Box Promotion i in., C-357/19, C-379/19, C-547/19, C-811/19 i C-840/19, EU:C:2021:1034, pkt 134 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 22 Tymczasem w niniejszej sprawie należy stwierdzić, że zadane pytanie, zgodnie z samym jego brzmieniem, dotyczy wykładni pojęcia „wprowadzenia do obrotu” w rozumieniu art. 2 lit. b) rozporządzenia nr 995/2010. Do sądu odsyłającego będzie należało zastosowanie tego przepisu, zgodnie z jego wykładnią dokonaną przez Trybunał, do okoliczności faktycznych zawisłego przed nim sporu, z uwzględnieniem użytecznych wskazówek dostarczonych w tym celu przez Trybunał w celu umożliwienia mu rozstrzygnięcia zawisłego przed nim sporu (zob. podobnie wyrok z dnia 12 września 2024 r., Chaudfontaine Loisirs, C-73/23, EU:C:2024:734, pkt 38).
- 23 Wynika stąd, że wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym jest dopuszczalny.

W przedmiocie pytania prejudycjalnego

- 24 Poprzez pytanie prejudycjalne sąd odsyłający dąży zasadniczo do ustalenia, czy art. 2 lit. a)–c) rozporządzenia nr 995/2010 należy interpretować w ten sposób, że osobę fizyczną lub prawną, która zawiera umowę, na mocy której upoważnia swojego kontrahenta do pozyskania na podstawie jej wytycznych lub pod jej nadzorem drewna surowego lub drewna opałowego, należy uznać za „podmiot” dokonujący „wprowadzania do obrotu” „drewna i produktów z drewna” w rozumieniu tych przepisów.
- 25 Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Trybunału, aby dokonać wykładni przepisu prawa Unii, należy uwzględniać nie tylko jego brzmienie, lecz także jego kontekst oraz cele regulacji, której część przepis ten stanowi (wyrok z dnia 5 września 2024 r., W. GmbH, C-67/23, EU:C:2024:680, pkt 70).
- 26 Zgodnie z art. 2 lit. c) rozporządzenia nr 995/2010 pojęcie „podmiotu” oznacza każdą osobę fizyczną lub prawną, która wprowadza drewno lub produkty z drewna do obrotu.
- 27 Zgodnie z tym art. 2 lit. b) pojęcie „wprowadzania do obrotu” obejmuje „dostarczenie odpłatnie lub nieodpłatnie – dowolnym sposobem i niezależnie od stosowanej techniki sprzedaży – drewna lub produktów z drewna po raz pierwszy na rynek wewnętrzny do celów dystrybucji lub wykorzystania w ramach działalności handlowej”.
- 28 Pojęcie „dostarczenia” zawarte we wspomnianym art. 2 lit. b) należy, zgodnie z jego zwykłym znaczeniem, rozumieć jako przeniesienie własności określonej ilości drewna lub produktów z drewna.
- 29 Zgodnie z art. 2 lit. a) rozporządzenia nr 995/2010 pojęcie „drewna i produktów z drewna” obejmuje „drewno i produkty z drewna wymienione w załączniku [do tego rozporządzenia], z wyjątkiem produktów z drewna lub części składowych takich produktów wytworzonych z drewna lub produktów z drewna, których cykl życia zakończył się i w innym przypadku zostałyby one usunięte jako odpady, jak określono w art. 3 pkt 1 dyrektywy 2008/98”.
- 30 Z załącznika do rozporządzenia nr 995/2010 wynika, że pojęcie „drewna i produktów z drewna” w rozumieniu tego rozporządzenia obejmuje „drewno surowe” i „drewno opałowe”, ale nie „drewno na pniu”, czyli drewno drzew przeznaczonych do wycięcia, które nie zostały jeszcze wycięte, ponieważ ta ostatnia kategoria nie figuruje w tym załączniku.
- 31 Z powyższego wynika, że osobę fizyczną lub prawną należy uznać za „podmiot” dokonujący „wprowadzania do obrotu” „drewna i produktów z drewna” w rozumieniu art. 2 lit. a)–c) rozporządzenia nr 995/2010, jeżeli niezależnie od zastosowanej techniki sprzedaży przenosi ona po raz pierwszy do celów dystrybucji lub wykorzystania w ramach działalności handlowej prawo własności drewna surowego lub drewna opałowego na osobę dokonującą transakcji na rynku wewnętrznym.
- 32 W konsekwencji wspomniane drewno należy uznać za wprowadzone do obrotu przez podmiot w rozumieniu tego rozporządzenia, jeżeli po jego pozyskaniu jest ono po raz pierwszy przedmiotem przeniesienia własności do celów dystrybucji lub wykorzystania w ramach działalności handlowej niezależnie od zastosowanej techniki sprzedaży.

- 33 Co się tyczy kontekstu, w jaki wpisuje się art. 2 lit. b) rozporządzenia nr 995/2010, należy zauważyć, że zgodnie z art. 4 ust. 1 tego rozporządzenia „[w]prowadzanie do obrotu nielegalnie pozyskanego drewna lub produktów z takiego drewna jest zabronione”. Tymczasem zgodnie z art. 2 lit. g) tego rozporządzenia pojęcie drewna „nielegalnie pozyskanego” oznacza drewno „pozyskane z naruszeniem mającego zastosowanie ustawodawstwa kraju pozyskania”. Pojęcie „mającego zastosowanie ustawodawstwa” oznacza zgodnie z art. 2 lit. h) tiret pierwsze i czwarte wspomnianego rozporządzenia ustawodawstwo obowiązujące w kraju pozyskania, dotyczące w szczególności prawa do pozyskania drewna w prawnie wytyczonych granicach oraz praw stron trzecich dotyczących użytkowania i posiadania, na które wpływa pozyskiwanie drewna.
- 34 Z przepisów tych wynika, że rozporządzenie nr 995/2010 nie reguluje przesłanek powstania prawa własności drewna pozyskanego w drodze wycinki drzew ani sposobów nabycia lub przeniesienia tego prawa.
- 35 Te przesłanki i te sposoby podlegają zatem właściwemu prawu krajowemu, a mianowicie prawu państwa, na którego terytorium położony jest dany grunt. W zależności od konsekwencji wynikających zgodnie z tym prawem krajowym z danej transakcji należałoby zatem ustalić, czy transakcja ta stanowi „wprowadzanie do obrotu” drewna lub produktów z drewna w rozumieniu art. 2 lit. b) rozporządzenia nr 995/2010.
- 36 Co się tyczy celu realizowanego przez rozporządzenie nr 995/2010, polega on, jak wynika z motywu 31 tego rozporządzenia, na wspieraniu walki z nielegalnym pozyskiwaniem drewna i związanym z nim handlem. W tym celu zgodnie z brzmieniem art. 1 tego rozporządzenia ustanawia ono w szczególności obowiązki „podmiotów” w rozumieniu art. 2 lit. c) wspomnianego rozporządzenia, czyli osób, które po raz pierwszy wprowadzają do obrotu drewno i produkty z drewna.
- 37 Aby ułatwić realizację tego celu, stosowanie prawa krajowego pozwala na jednoznaczne ustalenie, czy w konkretnym przypadku osoba fizyczna lub prawna jest właścicielem drewna pozyskanego w chwili jego pierwszej sprzedaży osobie trzeciej, w związku z czym powinna zostać uznana za „podmiot” dokonujący „wprowadzania do obrotu” „drewna lub produktów z drewna” w rozumieniu art. 2 lit. a)–c) tego samego rozporządzenia i musi przyjąć na siebie obowiązki wynikające z tych kwalifikacji prawnych.
- 38 Wynika z tego, że umowa taka jak ta, o której wspomina sąd odsyłający, na mocy której zarządca danego lasu upoważnia swojego kontrahenta do wycinki na podstawie jego wytycznych lub pod jego nadzorem niektórych drzew z tego lasu i do pozyskania drewna pochodzącego z wycinki tych drzew, może stanowić „wprowadzenie do obrotu” w rozumieniu art. 2 lit. b) rozporządzenia nr 995/2010, jeżeli umowa ta skutkuje, na mocy mającego zastosowanie prawa krajowego, przeniesieniem własności tego drewna po jego pozyskaniu z tego zarządcy na tego kontrahenta.
- 39 Natomiast w sytuacji gdy zgodnie z mającym zastosowanie ustawodawstwem krajowym umowa ta nie przewiduje takiego przeniesienia własności pozyskanego drewna, lecz kontrahent staje się bezpośrednio i automatycznie właścicielem tego drewna z samego tylko powodu wycinania danych drzew, umowa zawarta z zarządcą gruntu nie może stanowić takiego „wprowadzenia do obrotu”. Zakładając, że operacja taka może zostać zakwalifikowana jako dostawa drewna na pniu, wystarczy przypomnieć, że – jak wskazano w pkt 30 niniejszego wyroku – drewno na pniu nie wchodzi w zakres pojęcia „drewna i produktów z drewna” w rozumieniu rozporządzenia

nr 995/2010. W takim przypadku wprowadzenie do obrotu nastąpi, gdy osoba, która pozyskała dane drewno, przeniesie jego własność na osobę trzecią do celów dystrybucji lub wykorzystania w ramach działalności handlowej.

- 40 W niniejszej sprawie do sądu odsyłającego, który jako jedyny jest właściwy do ustalenia i oceny okoliczności faktycznych toczącego się przed nim sporu, a także do dokonania wykładni i stosowania prawa słowackiego, a w szczególności przepisów regulujących powstanie, nabycie i przeniesienie prawa własności określonej ilości pozyskanego drewna, należy dokonanie oceny, czy miasto Rimavská Sobota jako zarządca danego lasu stało się po pozyskaniu właścicielem drewna pozyskanego przez jego kontrahentów. Gdyby tak było, późniejsze przeniesienie własności tego drewna na ich rzecz na podstawie umów, które miasto Rimavská Sobota z nimi zawarło, stanowiłoby „wprowadzenie do obrotu” w rozumieniu art. 2 lit. b) rozporządzenia nr 995/2010, pod warunkiem że przeniesienie to zostało dokonane do celów dystrybucji lub wykorzystania w ramach działalności handlowej, co również powinien zbadać sąd odsyłający.
- 41 W świetle całości powyższych rozważań na zadane pytanie należy odpowiedzieć, iż art. 2 lit. a)–c) rozporządzenia nr 995/2010 należy interpretować w ten sposób, że osobę fizyczną lub prawną, która zawiera umowę, na mocy której upoważnia swojego kontrahenta do pozyskania na podstawie jej wytycznych lub pod jej kontrolą drewna surowego lub drewna opałowego, należy uznać za „podmiot” dokonujący „wprowadzania do obrotu” „drewna i produktów z drewna” w rozumieniu tego przepisu, jeżeli zgodnie z mającym zastosowanie ustawodawstwem krajowym kontrahent ten nie staje się bezpośrednio i automatycznie właścicielem pozyskanego drewna z samego tylko powodu wycinki drzew, lecz w wykonaniu tej umowy osoba ta, pozostając posiadaczem prawa własności tego drewna, przenosi po pozyskaniu to prawo własności na wspomnianego kontrahenta.

W przedmiocie kosztów

- 42 Dla stron w postępowaniu głównym niniejsze postępowanie ma charakter incydentalny, dotyczy bowiem kwestii podniesionej przed sądem odsyłającym, do niego zatem należy rozstrzygnięcie o kosztach. Koszty poniesione w związku z przedstawieniem uwag Trybunałowi, inne niż koszty stron w postępowaniu głównym, nie podlegają zwrotowi.

Z powyższych względów Trybunał (piąta izba) orzeka, co następuje:

Artykuł 2 lit. a)–c) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 995/2010 z dnia 20 października 2010 r. ustanawiającego obowiązki podmiotów wprowadzających do obrotu drewno i produkty z drewna

należy interpretować w ten sposób, że:

osobę fizyczną lub prawną, która zawiera umowę, na mocy której upoważnia swojego kontrahenta do pozyskania na podstawie jej wytycznych lub pod jej kontrolą drewna surowego lub drewna opałowego, należy uznać za „podmiot” dokonujący „wprowadzania do obrotu” „drewna i produktów z drewna” w rozumieniu tego przepisu, jeżeli zgodnie z mającym zastosowanie ustawodawstwem krajowym kontrahent ten nie staje się bezpośrednio i automatycznie właścicielem pozyskanego drewna z samego tylko powodu wycinki drzew, lecz w wykonaniu tej umowy osoba ta, pozostając posiadaczem prawa

własności tego drewna, przenosi po pozyskaniu to prawo własności na wspomnianego kontrahenta.

Podpisy